

Tisková zpráva
Ostrava 22. dubna 2024

EURÍPIDOVA MÉDEA OŽIVÁ V OSTRAVĚ PO 60 LETECH V NOVÉM PŘEKLADU

Činohra Národního divadla moravskoslezského nabídne divákům po téměř 60 letech klasickou Eurípidovu tragédii **MÉDEA**. Divadlo si zadalo nový překlad u grécisty Matyáše Havrdu a spisovatele Petra Borkovce, režisér Jakub Šmíd do titulní role obsadil Petru Kocmanovou. Na jevišti Divadla Antonína Dvořáka ožije 27. dubna slavný příběh zrady a kruté pomsty tak, jak ho známe, a přitom zcela nově a současně. Protože současný stále je. (Autor přitom žil přibližně v letech 480 - 406 před Kristem.)

Výraznou měrou k tomu přispívá překlad ze starořečtiny, který oba pánové dokončili letos a který zachovává vše, co autor do díla vložil. „*Hledáme cestu, jak promlouvat k člověku v současnosti, ale zároveň nechceme napsat novou hru, chceme být věrní předloze, tlumočit původní významy, které jsou v textu zakódované. A to je úkol, který je téměř nesplnitelný. Cítíme odpovědnost k těm původním významům, které nejsou naše, jsou v nějakém duchovním prostoru, ze kterého je vytahujeme, a nemůžeme s nimi zacházet podle libosti. Zároveň je ale vytahujeme proto, abychom je někomu zprostředkovali, takže musíme vědět, pro koho to děláme, a brát na to ohled,*“ říká **Matyáš Havrda ke společné práci s Petrem Borkovcem**. Oba už na kontě mají velmi úspěšné Eurípidovy *Bakchantky* (hraje Národní divadlo) nebo Sofoklova *Krále Oidipa*.

Snad žádná jiná postava v dějinách divadla nebudí tolik vášni jako Médea – žena, která z lásky k lásonovi zradila svého otce, zabila bratra a navždy opustila vlast. Následovala muže do Řecka a porodila mu dvě děti. Po pár letech ale musí uvolnit místo jiné ženě, a tak ze msty chladnokrevně naplánuje a spáchá nejhorší čin, jakého se matka může dopustit... Médea ale není jen obětí nebo pachatelkou, je zřejmě obojím.

„*Katalyzátorem Eurípidova příběhu je zrada. Tato zrada není jen porušením manželské důvěry, ale také odmítnutím Médeiny identity a oběti, kterou vykonala pro lásona. Jeho opuštění Médey kvůli jiné ženě vede ke ztrátě vzájemné důvěry a rozpoutává příval vzteku a zoufalství. Zrada tu není jen osobní zradou, ale zradou základních lidských hodnot,*“ říká **dramaturg Norbert Závodský**. Inscenační tým se rozhodl poukázat na nadčasovost slavného mýtu také prostřednictvím scénografie. **Petr Vítek – autor scénického návrhu** – se nechal inspirovat známým filmem Stanleyho Kubricka *Osvícení*, který se odehrává v opuštěném, děsivě působícím hotelu, v prostoru, který „je vhodný tak akorát k zešílení“. „*Také naše Médea bloudí rozpadajícím se hotelem,*“ přibližuje Norbert Závodský.

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

Petra Kocmanová vzala mj. roli jako protiúkol. „*Neexistuje představa většího utrpení pro ženskou tragickou postavu. Ženy, co budou sedět v hledišti, mají doma děti a v životě nepochopí, jak to může někdo udělat, stejně jako já to z pozice matky nikdy nedokážu pochopit. Médea se nemá kam vrátit, spálila všechny mosty, úplně všechno obětovala lásónovi a teď cítí tak obrovskou bolest, je v tak bezvýchodné situaci, že nemá jinou možnost než zabít sebe (což cítí jako ústupek) anebo ty děti, a to je v něčem – mně jde mráz po zádech, když to říkám – ale v něčem to je pro ni vítězství. Ultimátní pomsta. Ona ví, že ho nezraní tím, že zabije sama sebe, ona ho zraní tím, že mu zabije děti. Ten zbylý kus duše, co jí zůstal, zabije příšerným činem a odchází úplně prázdná.*“

Eurípidova *Médea* byla poprvé uvedena v roce 431 př. n. l. před vypuknutím peloponéských válek. Byla to doba politicky velmi turbulentní, mezi lidmi vládla velká nervozita a právě dramatici se zaměřovali na tehdejší konflikty ve společnosti. V případě *Médey* je jich celá řada: mezi Řeky a cizinci, mezi ženami a muži, mezi věrností a zradou, mezi sentimentem a pragmatismem, mezi úžasem a děsem (Matyáš Havrda zmiňuje zajímavost, že řečtina úžas i děs vyjadřuje stejným slovem: *deinos*).

Překlad pánů Havrdy a Borkovce je teprve pátým úplným překladem *Médey* do českého jazyka. Již dříve hru přeložili Petr Durdík (1878), Josef Sedláček (1923), Ferdinand Stiebitz (1929) a Václav Renč (1965). V překladu Stiebitze uvedla naše činohra *Médeu* v roce 1941 s Táňou Hodanovou a v Renčově v roce 1965 se Zorou Rozsypalovou.

V nové inscenaci kromě Petry Kocmanové účinkují Robert Finta (lásón), Alena Sasínová-Polarczyk (Chůva), František Strnad (Kreón), David Viktora (Aigeus) a další. **Ve sboru korintských žen najdeme i sboristky opery NDM a zpívané pasáže jsou také ve starořečtině.** Hudbu zkomponoval David Hlaváč. **Kostýmy vytvořil Martin Chocholoušek.**

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz